

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

The Relationship Between Instructional Leadership of School Administrators and The Effectiveness
of the Academic Affairs Administration under the Office of Sakhon Nakhon

Primary Educational Service Area 1

รัชดาพร วรรณจันทร์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพลินพิศ ธรรมรัตน์**

ดร.จกักริ ต้นเชื้อ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 336 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 112 คน ครูผู้สอน 112 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One Way ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก
3. - 4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***อาจารย์ประจำแผนกวิชาเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

5. – 6. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

7. – 8. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

9. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.58

10. ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate, compare, and find the relationship between school administrators' instructional leadership and the effectiveness of academic affairs administration in schools under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1, and establish the guidelines for developing the school administrators' instructional leadership, and the effective of school academic affairs administration. The samples of this research were 336 comprising 112 school administrators, 112 teachers and 112 chairs of the basic educational school board in schools under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1. The instrument used in collecting data was a set of questionnaires made by the researcher. Statistics used were percentage, mean, standard deviation, F- test One Way ANOVA, and Pearson's Product Moment Correlation.

The findings were as follows:

1. The level of the instructional leadership of school administrators in schools under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1 perceived by school administrations, teachers and chairs of the basic educational school board was at a high level.
2. The level of the effectiveness of the school academic affairs administration under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1 perceived by school administrations, teachers and chairs of the basic educational school board was at a high level.
- 3.-4. The instructional leadership of school administrators and the effectiveness of the school academic affairs administration perceived by school administrations, teachers and chairs of the basic educational school board showed no significant difference.

5. –6. The instructional leadership of school academic affairs administrators and the effectiveness of school academic affairs administration perceived by school administrations, teachers and chairs of the basic educational school board with different working experience showed no significant difference.

7. –8. The instructional leadership of academic affairs and the effectiveness of school academic affairs administration perceived by school administrations, teachers and chairs of the basic educational school board with different school size showed no significant difference.

9. There was a positive relationship between the instructional leadership of school administrators and the effectiveness of the administrators' academic affairs administration in schools under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1 with the correlation coefficient at 0.58.

10. This research proposed the guidelines for developing the administrators' instructional leadership and the effectiveness of academic affairs administrators in schools under the Office of Sakhon Nakhon Primary Educational Service Area 1.

Keywords: Instructional Leadership, Academic Affairs Administrators, Effectiveness of Academic Affairs Administration.

ภูมิหลัง

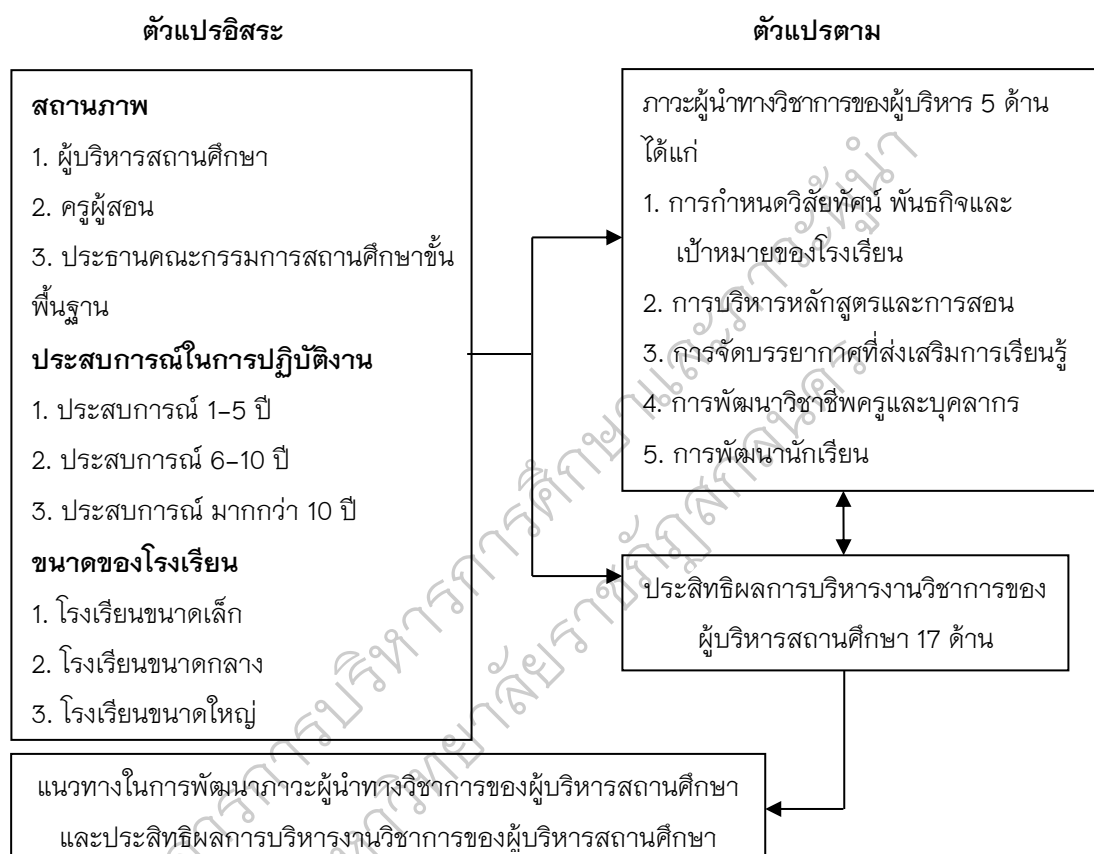
การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคน แต่แต่ละประเทศจึงมุ่งพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยังคงยึดหลักสำคัญในการพัฒนาคนโดยใช้การศึกษาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนา และจากการปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 อันเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา แสดงถึงการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดี มีคุณธรรม โดยใช้ระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา (วิโรจน์ สารรัตน์, 2548, หน้า 342)

การบริหารงานในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการด้านภาวะผู้นำและภาวะของผู้ตาม ซึ่งผู้นำจะต้องมีมุมมองที่กว้างไกล และมีความสามารถด้านต่างๆ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำยังเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงานและองค์การ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548, หน้า 24) จากกรอบภาระงานของโรงเรียนทั้ง 4 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 28) ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียนที่ต้องทำให้ดีที่สุด ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับทุกๆ กิจกรรม ถือว่าเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและประสิทธิผลของโรงเรียน ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเริ่มตั้งแต่การวางนโยบาย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้และ การปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการวัดผลและการประเมินผล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี สามารถที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) สามารถชักชวน โน้มน้าว ให้ครูสนใจและร่วมงานด้วยความเต็มใจ เกิดผลดีต่อนักเรียน มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะซึ่งเป็นผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของ ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 94) ทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,693 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 228 คน ครูผู้สอน 2,289 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 176 คน จากโรงเรียนจำนวน 176 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 112 คน ครูผู้สอนจำนวน 112 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 112 คน รวมทั้งหมดจำนวน 336 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ในตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนน ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลางระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนน ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือนี้ผู้วิจัยนำไปหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาการใช้ภาษาและด้านโครงสร้าง โดยเสนอหาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านพิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation) ตามวิธีการของ เพียร์สัน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองได้แบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที (t-test) ชนิด Independent Samples สถิติเอฟ (F-test ชนิด One-Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

6. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

7. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

8. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

9. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.58

10. ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และ เป้าหมาย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้อยู่เสมอ กำกับ ติดตามให้มีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะมีการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ มีการ วัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน จึงทำให้มองเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนเหมือนกัน ต่างก็มองว่าทุกฝ่ายมีหน้าที่ที่ต้องร่วมกันแสดงบทบาทที่พึงปรารถนาไม่ว่าจะเป็นด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และได้ทำงานร่วมกัน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนในโรงเรียนทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนได้อย่างสม่ำเสมอ และจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถผสมผสานความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสม ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางเผด็จการ ไม่ยึดกฎระเบียบโดยเคร่งครัดมากเกินไป เป็นผู้ที่สร้างความไว้วางใจให้กับผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีงาม วางตัวเหมือนเพื่อนร่วมงาน

6. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำงานร่วมกันทำให้มองเห็นผลสำเร็จของงานไปในทางเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีความเป็นผู้นำและผู้ตาม และมีการมอบหมายงานและแบ่งงานให้เพื่อนร่วมงานได้มีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ใช้แผนกลยุทธ์ ธรรมนูญโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

7. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่างก็เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ นำความรู้ ความเชี่ยวชาญมาพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีความมุ่งมั่นบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เข้าใจชอบช่วย โครงสร้างทางการศึกษา กำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่เสมอ กิจกรรมในแต่ละกลุ่มสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางวิชาการของโรงเรียน ใช้เป้าหมายของโรงเรียนในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานวิชาการ

8. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่างก็ได้ทำงานร่วมกันมาโดยตลอดทำให้มองเห็นผลสำเร็จของงานไปในทางเดียวกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการบริหารองค์การ

9. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน ทำให้บุคลากรในโรงเรียนรู้สึกเป็นกันเองในเวลาที่มีการพบปะสนทนา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานอย่างชัดเจน มอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงานตามความรู้ความสามารถ และให้อำนาจกับผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างเป็นอิสระมีการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ร่วมงานทุ่มเทกำลังแรงใจในการปฏิบัติงานต่างๆ อย่างเต็มศักยภาพ เต็มความรู้ ความสามารถ ดังนั้นจึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา นั้น ส่งผลต่อความพอใจของทุกฝ่าย ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลตามมุ่งหวังไว้ ควรมีการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน เช่นเดียวกับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานศึกษาควรที่จะรักษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้อยู่ในมาตรฐานนี้ตลอดไป

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ก็ย่อมส่งผลให้ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดีตามไปด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เช่นนี้ และหาทางส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการให้สูงยิ่งขึ้นอีกเพื่อให้ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ยังไม่ได้ศึกษา เช่น วัฒนธรรมองค์การ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.4 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา*. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2548). *ผู้บริหารสถานศึกษาสามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). *ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จิรรัตน์เอ็ดดูเคชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.